

Intra Uteriene Inseminatie

Wat is IUI?

IUI is het inbrengen van opgewerkte zaadcellen in de baarmoeder van de vrouw. Meestal zijn de zaadcellen afkomstig van de eigen partner, maar in zeldzame gevallen kan gebruik worden gemaakt van (ingevroren) donorzaad.

Wanneer komen paren in aanmerking voor IUI?

1. Bij een slijmprobleem: wanneer de baarmoederhals van de vrouw onvoldoende slijm van goede kwaliteit produceert rond de eisprong, is het voor zaadcellen onmogelijk om in de baarmoeder en de eileiders te komen. Het slechte slijm voorkomt zo dat er bevruchting van de eicel door een zaadcel kan optreden. Met IUI worden de zaadcellen voorbij het slechte slijm gebracht.
2. Bij bepaalde zaadafwijkingen: wanneer er verminderde zaadkwaliteiten zijn is IUI in bepaalde gevallen een mogelijke behandeling.
3. Bij een zogenaamde onverklaarde onvruchtbaarheid met een duur van meer dan twee jaar.

Welke medicijnen worden gegeven bij een IUI-behandeling?

Vrijwel altijd zullen aan de vrouw, in de cyclus waarin IUI plaatsvindt, hormonen gegeven worden om zeker te zijn van een goede follikelgroei. Hiervoor wordt FSH-hormoon gebruikt. Dit zijn hormooninjecties die dagelijks gedurende 10-12 dagen toegediend moeten worden onder de huid. De polikliniekassistentes kunnen u leren om deze injecties zelf te zetten.

Wanneer de follikel groot genoeg is wordt één injectie met hCG-hormoon gegeven om de eisprong in gang te zetten. Omdat ongeveer 36-40 uur na de hCG-injectie de eisprong plaatsvindt kunnen we ook het tijdstip goed vaststellen waarop de IUI uitgevoerd moet worden.

Soms worden geen FSH-injecties gegeven, maar alleen hCG-hormoon. Toediening van hCG-hormoon is nodig om het moment van de eisprong nauwkeurig te kunnen

bepalen. Het FSH hormoon en het HCG hormoon dienen in de koelkast te worden bewaard.

Hoe verloopt een IUI-behandeling?

Op de tweede, derde of vierde dag van de menstruatie belt u de polikliniek om een afspraak te maken voor een echo. Wanneer bij echoscopisch onderzoek wordt vastgesteld dat uw eierstokken er normaal uitzien, wordt begonnen met de FSH-injecties. U krijgt een schema met instructies over de hoeveelheid FSH-hormoon die u moet spuiten, en wanneer u voor echocontrole terug dient te komen. Aan dit schema moet u zich nauwgezet houden. Ook als er geen FSH-injecties nodig zijn, komt u regelmatig voor echo-onderzoek om de groei van de follikel te volgen. Wanneer op de echo gezien wordt dat de follikel groot genoeg is wordt een hormooninjectie met hCG afgesproken. U krijgt de instructie om deze injectie op een bepaalde tijd van de dag te zetten. Aan de hand van dit tijdstip wordt uitgerekend wanneer de IUI het beste kan plaatsvinden. Wij proberen de IUI 40-48 uur na de hCG-injectie uit te voeren.

Op de dag van de IUI levert u 's ochtends om 8.30 uur vers zaad in op de polikliniek (in weekenden en op feestdagen op de verloskamers, afdeling C2). U dient het potje te gebruiken dat u op de polikliniek is meegegeven. Tussen de zaadlozing en het tijdstip van inleveren in het ziekenhuis mag uiterlijk twee uur zitten. Het zaad dient in de tussentijd op lichaamstemperatuur bewaard te worden. Geadviseerd wordt om 3 tot 7 dagen onthouding te hebben voor het inleveren van het zaad.

In het laboratorium wordt het zaad "opgewerkt": de goed bewegende zaadcellen worden geconcentreerd in een klein volume van ongeveer 0.25 ml. Op het einde van de ochtend waarop u zaad hebt ingeleverd, wordt u gevraagd om om 12.00 uur terug te komen op de polikliniek voor de inseminatie. Dit tijdstip kan in weekenden en op feestdagen anders zijn. Wanneer IUI met ingevroren zaad wordt gedaan hoeft u 's ochtends vroeg niets in te leveren, en wordt u alleen voor de inseminatie op de polikliniek verwacht op het afgesproken tijdstip op het einde van de ochtend. Het inbrengen van het zaad gebeurt als een

gynaecologisch onderzoek. U hoeft vantevoren de blaas niet leeg te plassen. Na het inbrengen van een speculum (eendebek) wordt er een dun slangetje door de baarmoedermond in de baarmoeder opgeschoven. Via dit slangetje wordt het zaad in de baarmoeder gebracht. U voelt hier niets van. Het slangetje wordt meteen verwijderd, en u kunt naar huis of naar uw werk. Thuis of op uw werk hoeft u geen speciale maatregelen in acht te nemen.

Op de veertiende dag na de IUI kunt u een zwangerschapstest doen. Wanneer er een positieve test is zult u drie weken later op de polikliniek gezien worden om een echo te laten maken om te beoordelen of het een goede zwangerschap is. Als de test negatief is worden er nieuwe afspraken met u gemaakt voor het vervolgen van uw behandeling.

Hoe vaak wordt IUI gedaan?

Omdat bekend is dat bijna alle zwangerschappen die met IUI ontstaan binnen de eerste vier behandelingen tot stand komen, zult u ten hoogste vier IUI-behandelingen ondergaan. Soms wordt van deze regel afgeweken, met name wanneer er problemen met het slijm in de baarmoederhals bestaan. De behandelende arts zal voor het begin van IUI met iedere patiënt de persoonlijke situatie bespreken, waarbij het aantal behandelingen aan de orde komt.

Bij de meeste patiënten is het niet nodig om een pauze te houden na een IUI cyclus die niet tot zwangerschap geleid heeft. De IUI-behandelingen worden dan in opeenvolgende cycli uitgevoerd. Soms wordt op de echo in het begin van de cyclus gezien dat de eierstokken nog cysten (vochtblazen) bevatten van de vorige behandelingscyclus. In dat geval zal een maand rust voor uw eierstokken ingelast worden.

Wat zijn de kansen?

De kans op zwangerschap hangt samen met de indicatie voor IUI en de leeftijd van de vrouw. Gemiddeld is de kans op succes ongeveer 10% per behandelingscyclus. In vier behandelingen ontstaat er bij ongeveer een derde van de paren een zwangerschap.

Zijn er risico's verbonden aan IUI?

Bij het inbrengen van het slangetje in de baarmoeder kunnen bacteriën uit de schede of de baarmoederhals in de baarmoeder gebracht worden, wat tot een infectie zou kunnen leiden. Om de kans op infectie zo klein mogelijk te maken worden patiënten vóór de eerste IUI getest op Chlamydia. In de praktijk blijkt de kans op een infectie van de baarmoeder of de eileiders

heel klein te zijn.

Wanneer de eierstokken met FSH-hormoon gestimuleerd worden kunnen er teveel follikels tot ontwikkeling komen. Aan de hand van echoscopisch onderzoek wordt beoordeeld hoeveel grote follikels er zijn. Wanneer er meer dan twee grote follikels zijn zal geen IUI uitgevoerd worden, en zal u geadviseerd worden om geen samenleving te hebben. Op deze wijze zullen drieling- en vierlingzwangerschappen voorkomen worden. Wanneer er bij een paar bij twee follikels IUI wordt uitgevoerd, bestaat er een kans op een tweelingzwangerschap. De kans op een tweelingzwangerschap bij twee follikels is afhankelijk van de leeftijd van de vrouw en de duur van de onvruchtbaarheid. De behandelend arts zal met u, als u twee follikels hebt, overleggen over of er wel of geen IUI zal worden gedaan in die cyclus.

Vragen, problemen?

Bij problemen en/of vragen kunt u zich op werkdagen tussen 8.30-17.00 uur wenden tot de polikliniek gynaecologie. Het telefoonnummer is 043-387 4800. Met spoedeisende problemen kunt u zich 's nachts, in de weekenden en op feestdagen in verbinding stellen met de dienstdoende arts-assistent, die bereikbaar is via de verloskamers.

Telefoonnummer: 043-387 62 40.

Medicijnenlijst

FSH-injecties

Worden dagelijks subcutaan (onder de huid) toegediend. Stimuleren het tot ontwikkeling komen van follikels in de eierstokken.

Gebruikte preparaten: Menopur, Puregon, en Gonal-F. U krijgt een recept voor één van deze middelen. U dient in geen geval verschillende preparaten gelijktijdig te gebruiken.

HCG-injectie

Wordt éénmalig subcutaan (onder de huid) toegediend. Zet de laatste fase van de eirijping in gang en leidt na 36-40 uur tot een eisprong. De IUI wordt na de eisprong uitgevoerd.

Gebruikte prepaat: Pregnyl.

Adressen en telefoonnummers

Polikliniek gynaecologie
academisch ziekenhuis Maastricht
Postbus 5800
6202 AZ Maastricht
Telefoon: 043 - 387 48 00

Verloskamers
academisch ziekenhuis Maastricht
Telefoon: 043 - 387 62 40

Landelijke patiëntenvereniging voor
vruchtbaarheidsproblematiek:
Freya
Secretariaat: Postbus 476
6600 AL Wijchen
Telefoon: 024 - 645 10 88

Bereikbaarheid

Bezoekadres:
P. Debyelaan 25
6229 HX Maastricht

Postadres:
Postbus 5800
6202 AZ Maastricht

T: 043-387 65 43

W: www.azm.nl

E: Info.Patientenvoorlichting@mumc.nl

Uitgave: oktober 2010